

פעילות הפיקוח על הבנקים במשבר הקורונה

ועדת הכלכלה - כנסת ישראל
אוגוסט 2020

על מה נדבר?

יעדי הפיקוח על הבנקים

צעדי הפיקוח על הבנקים במשבר הקורונה

שמירה על היציבות - הגנה על כספי המפקידים

צעדים לסיוע למשקי הבית והעסקים הקטנים

מתווה לדחיית הלוואות

סיוע לאוכלוסיות מוחלשות

הנגשת שירותים בנקאיים ואיכות השירות

סיכום

יעדי הפיקוח על הבנקים

התייעלות

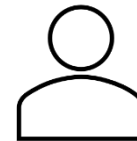
חדשנות

תחרות

הגנה על
הלקוח
הבנקאי

יציבות =
שמירה
על כספי
הלקוחות

מה הייתה נקודת הפתיחה?

הפיקוח נערך בשגרה לעתות חירום

לקחי המשבר העולמי ב 2008 הופנמו והונחלו למערכת הבנקאית

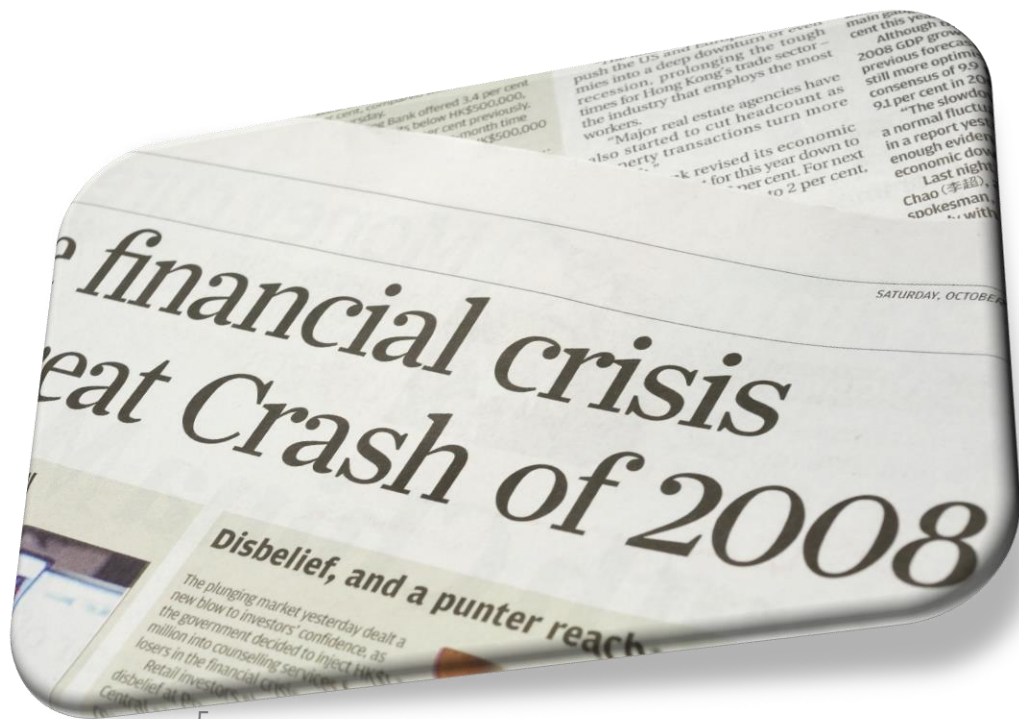
יחסי ההון והנזילות עלו

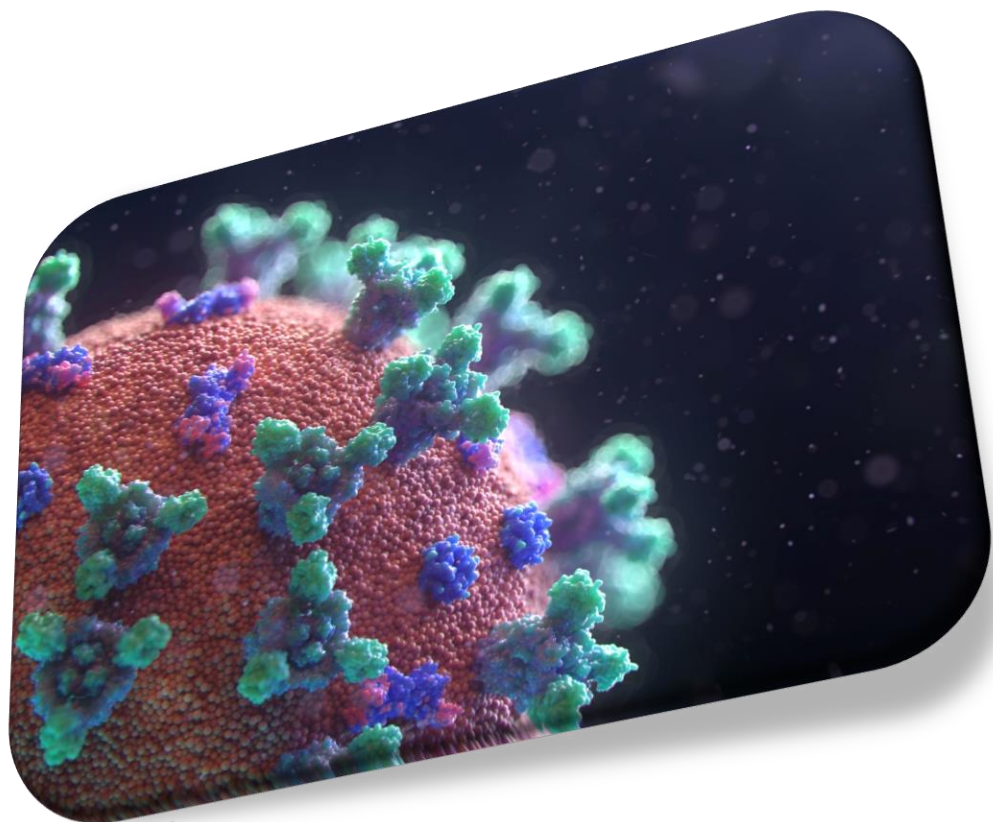
ריכוזיות תיק האשראי ירדה מאוד

שופרה איכות ניהול הסיכונים

משבר הקורונה

עם פריצתו פגש משבר וירוס הקורונה
מערכת בנקאות ישראלית איתנה
וערוכה לספיגתו של משבר גדול
ובעלת יכולת לתמוך במשק הישראלי

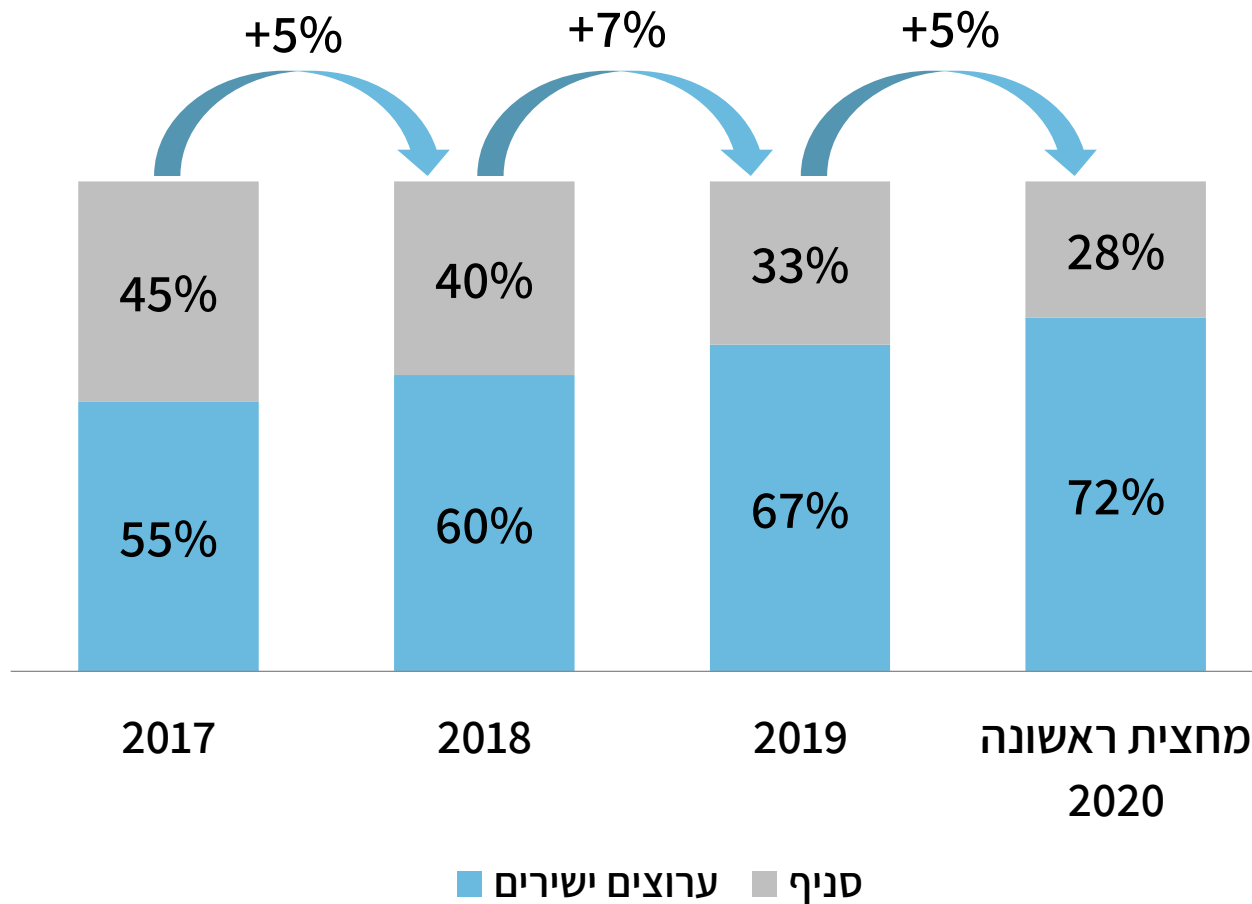
הטרנספורמציה הדיגיטלית

הטרנספורמציה הדיגיטלית שעברה
מערכת הבנקאות בשנים האחרונות
בליווי ובהנחיית הפיקוח על הבנקים,
אפשרה את המשך מתן השירותים
הבנקאיים לציבור בתקופת המשבר,
גם כשרוב סניפי הבנקים נסגרו

שיעור ביצוע פעולות בערוצים הישירים/בסניפים

מסך פעולות משקי הבית

צעדי הפיקוח על הבנקים להתמודדות עם המשבר

צעדי הפיקוח לשמירה על היציבות – שמירה על כספי המפקידים

הגברת המעקב והפיקוח על התאגידים הבנקאיים

ניטור הדוק של הסיכונים – סייבר, הלבנת הון ומימון טרור, שוק ואשראי

ביצוע תרחישי קיצון על ידי הבנקים והפיקוח על הבנקים

מעקב אחר דיווחי הנזילות ווידוא שבידי הבנקים עודפי נזילות ראויים לניהול המשבר

צעדי הפיקוח לסיוע למשקי הבית ולעסקים

בתחילת המשבר התקבלה החלטה להשתמש בכלים שבידינו
כדי להקל על הציבור ולאפשר תמיכה במשק

ההחלטה התקבלה על בסיס איתנות המערכת הבנקאית
ותוך בחינת הצעדים שננקטו בעולם

צעדי הפיקוח לסיוע למשקי הבית ולעסקים – הגדלת היצע האשראי

אפשרנו לבנקים לעשות שימוש בעודפי ההון

הורדנו את דרישת ההון הרגולטורית בנקודת אחוז

כל הבנקים עצרו חלוקת דיבידנדים ורכישות עצמיות

ענף הנדל"ן - הורחבה המגבלה הענפית מ-20% ל-22%

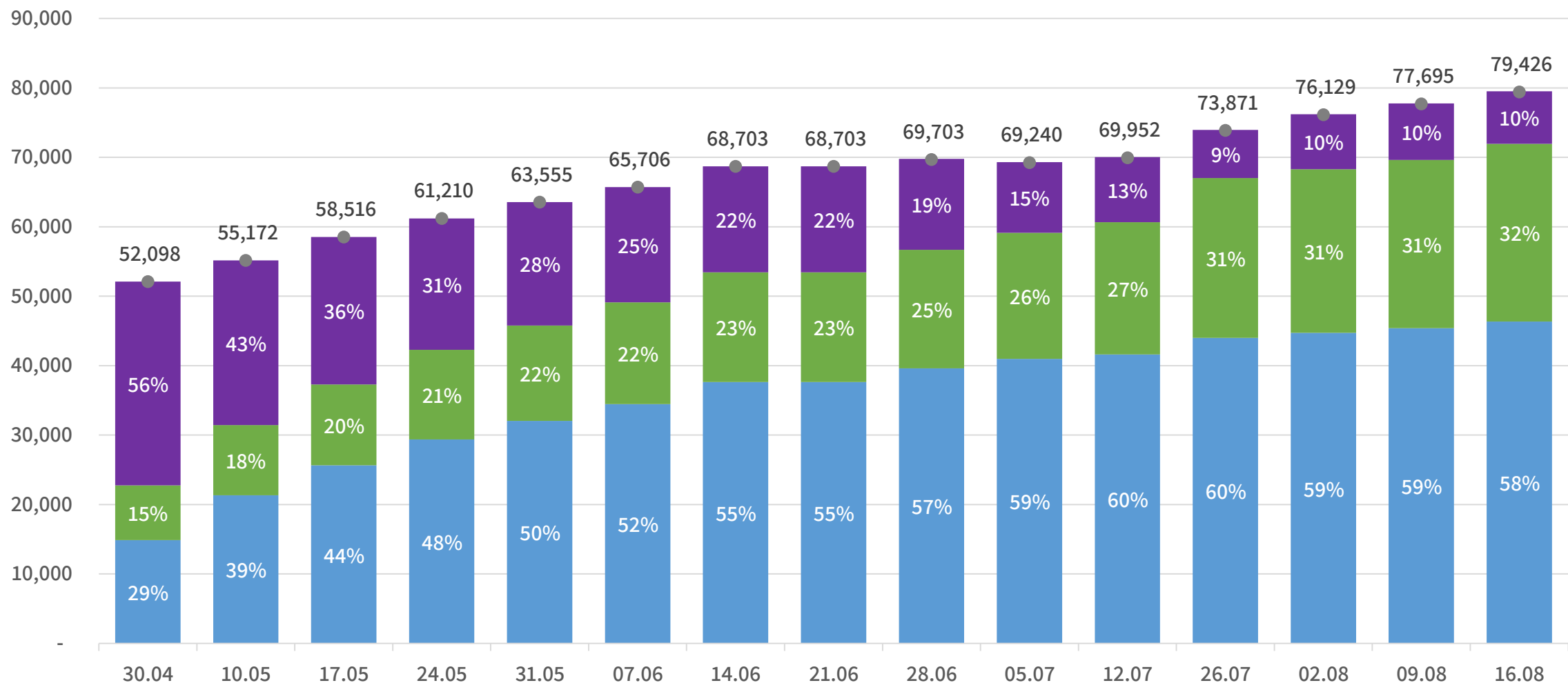
הבנקים מספקים אשראי בקרנות בערבות מדינה לעסקים
קטנים בהתאם להגדרות משרד האוצר

אשראי לעסקים – הקרנות הממשלתיות חשובות

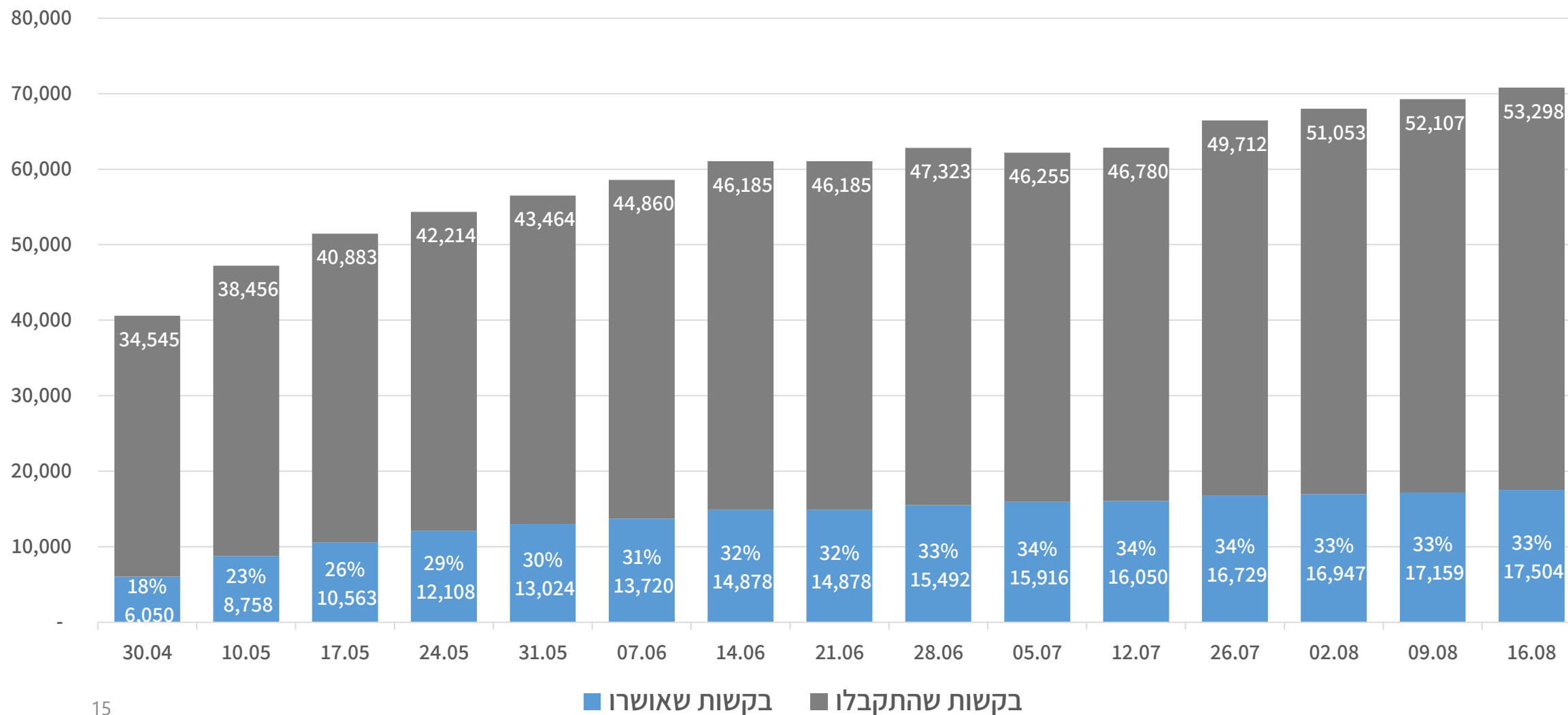
קרן	גובה הערבות	גודל הקרן	אושר עד כה (16.08.2020)	שיעור הניצול
עסקים קטנים ובינוניים	15%	18 מיליארד ₪	17.5 מיליארד ₪	97%
עסקים גדולים	12%	6 מיליארד ₪	1.3 מיליארד ₪	22%
עסקים קטנים ובינוניים – בסיכון מוגבר	60%	4 מיליארד ₪	0.6 מיליארד ₪	16%
סך הכול		28 מיליארד ₪	19.4 מיליארד ₪	69%

ביצועי הקרן לעסקים קטנים ובינוניים בערבות המדינה – מספר בקשות

ביצועי הקרן לעסקים קטנים ובינוניים בערבות המדינה – היקף כספי (במיליוני ₪)

בקרן לעסקים קטנים יש עודף ביקוש

צעדים לטובת משקי בית במשבר – זמינות אשראי

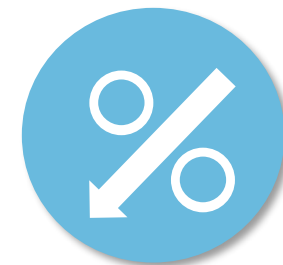
בנק יוכל להעמיד הלוואות לכל מטרה במשכון דירה בשיעור מימון עד 70% משווי הנכס (לעומת 50% בשגרה)

בנק יוכל לתת משכנתא לעובד בחל"ת תוך התחשבות במשכורתו טרם היציאה לחל"ת (העלאת יחס החזר להכנסה ל-70%)

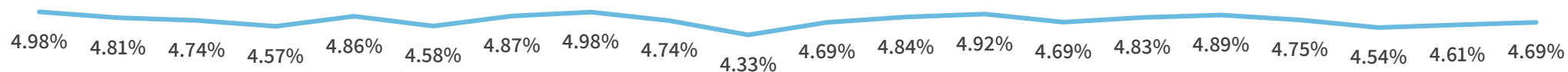

מחירי האשראי - צמצמו את דרישת ההון במשכנתאות כדי למנוע עליית ריביות לציבור

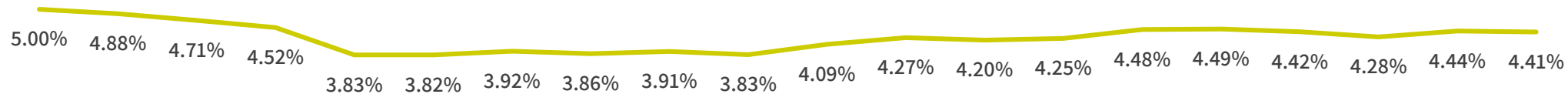

התפתחות שיעור הריבית באשראי במהלך המשבר

צרכני

עסקים

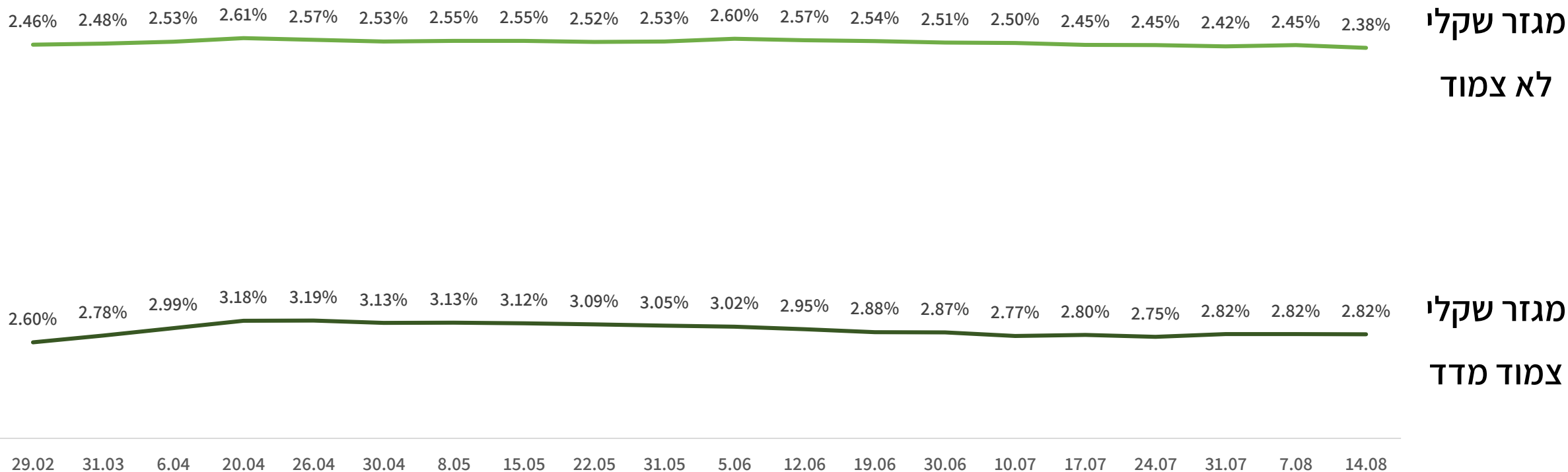
קטנים

עסקי

מסחרי

התפתחות שיעור הריבית באשראי במהלך המשבר - דיור

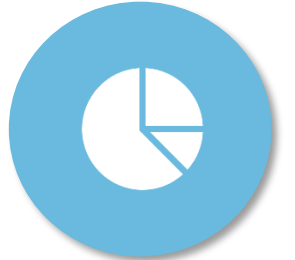

מגמות באשראי במהלך המשבר

שיעור השינוי במונחים שנתיים	שינוי בהיקף האשראי (במיליארדי ש"ח)	31.07.2020 – 01.03.2020
5%	20.5	סך האשראי למשק
5%	7.6	עסקים מסחריים וגדולים
6%	2.8	עסקים קטנים
9%	15.6	משכנתאות
-9%	-5.6	צרכני

צעדים לטובת משקי בית במשבר – מתווה לדחיית תשלומי הלוואות

הוצאות המשכנתא והאשראי מהוות נדבך משמעותי בהוצאות החודשיות של משקי הבית

בנינו, בשיתוף הבנקים, מתווה וולונטרי שמאפשר לדחות תשלומי הלוואות - ללא עמלה ובהתאם לריבית ההסכמית

בהשוואה בינלאומית מדובר במתווה מרחיב יחסית

דחיית תשלומי אשראי במסגרת ההוראות הקיימות, ללא סיווג אוטומטי של הלקוח וללא ביצוע הפרשות

צעדים לטובת משקי בית במשבר – מתווה לדחיית תשלומי הלוואות

לקוח רשאי לבצע דחייה של תשלומי המשכנתא ל - 6 חודשים.
לאחרונה אושרה דחייה נוספת עד סוף 2020

לקוח רשאי לבצע דחייה של תשלומי הלוואות צרכניות ל - 3
חודשים, כאשר לאחרונה הורחב המתווה ל -3 חודשים נוספים

לעסקים קטנים - דחיה של עד 6 חודשים בהתאם לשיקול דעת
הבנק

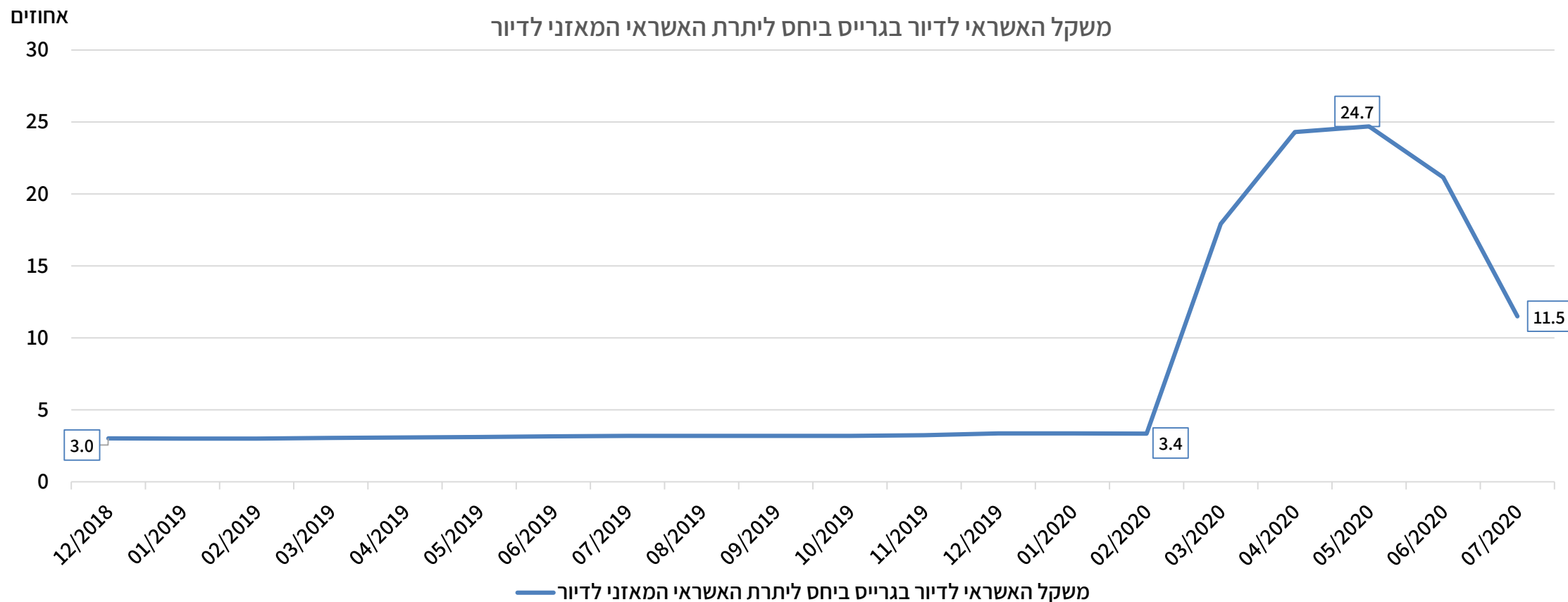
דחיות תשלומי אשראי – היקף חסר תקדים מתחילת המשבר (תנאי הסף מקלים ביחס לעולם)

שיעור מתיק האשראי	סכום הדחייה (מיליוני ש"ח)	מספר הלוואות בהן נדחו תשלומים	14.08.2020 – 01.03.2020
15.7%	8,769	690,016	סך כל ההלוואות
6.6%	1,695	6,366	עסקים מסחריים וגדולים
20.7%	2,928	148,877	עסקים קטנים
25.0%	2,713	168,266	משכנתאות
10.2%	1,433	366,507	אשראי צרכני אחר

נתונים מצטברים מתחילת המשבר הכוללים גם לקוחות שקיבלו דחייה שהסתיימה וכעת חזרו לשלם את תשלומי ההלוואה

בשבועות האחרונים חלה ירידה בשיעור האשראי הנדחה

משקל האשראי לדיור באשראי נדחה ביחס ליתרת האשראי המאזני לדיור
דצמבר 2018 עד יולי 2020

מקור: דיווחי הבנקים לפיקוח על הבנקים ועיבודי בנק ישראל

צעדים לטובת משקי בית במשבר – סיוע ללקוחות בקשיים

הבנקים נדרשים למצות את הכלים שברשותם לגביית חובות כדי לסייע ללקוחות ולהימנע מהעברת החוב לגביה משפטית

השהיית הגבלת חשבונות בנק בשל צ'קים ללא כיסוי

מתן אפשרות להגדלת מסגרות אשראי בחשבונות עו"ש אשראי באופן חד צדדי כדי לאפשר כיבוד חיובים החורגים ממסגרת האשראי

הנפקת כרטיסי דביט למקבלי קצבאות הביטוח הלאומי

מתן אפשרות לצירוף לקוחות, כולל לקוחות פושטי רגל, לשירותי בנקאות בתקשורת

צעדים לטובת משקי בית במשבר – הנגשת שירותים בנקאיים ואיכות השירות

הבטחת מתן שירותים בנקאיים חיוניים לאורך כל המשבר במגוון אמצעים כולל סניפי
גרעין שנפתחו למרות הסיכון הבריאותי

מתן הקלות רגולטוריות בכדי לצמצם את הצורך בהגעה לסניף

דרישה לנקוט במירב המאמצים למתן מענה אנושי טלפוני מיטבי ללקוחות

ביצוע פעולות בנקאיות מרחוק בתקופת משבר הקורונה ובעתות שגרה

אספקת שירותים בנקאיים למקבצי אוכלוסייה ותיקה באמצעות סניפים ניידים

ביצוע בדיקות אכיפה לאספקת שירותים ראויים ללקוחות, להנפקת כרטיסי דביט ולביצוע
פעולות מרחוק למגוון אוכלוסיות

המשבר הכלכלי, כמו המשבר הבריאותי מאופיין באי ודאות גדולה.
רמת הסיכון במערכת הכלכלית עולה

הממשלה, על כל זרועותיה, פועלת במגוון כלים בכדי לסייע לעסקים
ולמשקי הבית

הפיקוח על הבנקים עשה שימוש נרחב בכלים שברשותו בכדי למזער
את הפגיעה במשקי הבית והעסקים הקטנים ולסייע להם לצלוח את
המשבר

לאחר הגל הראשון בוצעה הפקת לקחים במערכת הבנקאית
בהנחיית הפיקוח על הבנקים

הפיקוח על הבנקים בוחן כל העת צעדים נוספים, תוך בחינה
ולמידה של צעדים שננקטו על ידי רשויות פיקוח אחרות

הצעדים צריכים להינקט בשום שכל, תוך מתן דגש על שמירת
יציבותם של התאגידים הבנקאיים בהם מופקדים כספי הציבור

המערכת הבנקאית איתנה, והיא תמשיך לתמוך בצעדים נדרשים
לטובת המשק והציבור

תודה

